

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กฤติกา จิวาลักษณ์. ความพึงพอใจของอาจารย์ในการให้บริการข่าวสารทันสมัยของสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2533.
- กิติพันธ์ รุจิรกุล. พฤติกรรมผู้นำทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, 2529.
- การฝึกหัดครู, กรม. ข้อบังคับสภาการฝึกหัดครู, ว่าด้วยกลุ่มวิทยาลัยครู พ.ศ. 2528. กรุงเทพมหานคร: กรมการฝึกหัดครู, 2528.
- _____ . คู่มือการจัดการอบรมหลักสูตรนักบริหารอุดมศึกษาระดับหัวหน้าคณะวิชาสถาบันราชภัฏ. กรุงเทพมหานคร: กรมการฝึกหัดครู, 2537.
- _____ . แนวคิดการบริหารสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: หน่วยศึกษานิเทศก์, 2536.
- _____ . ประวัติกรมและประวัติวิทยาลัยครู. กรุงเทพมหานคร: กรมการฝึกหัดครู, 2516.
- _____ . แผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ของกรมการฝึกหัดครู. กรุงเทพมหานคร: กรมการฝึกหัดครู, 2535.
- _____ . ยี่สิบเจ็ดปีการสถาปนากการฝึกหัดครู. กรุงเทพมหานคร: กรมการฝึกหัดครู, 2524.
- _____ . รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาแนวทางเพื่อการพัฒนาวิทยาลัยครูโครงการย่อยที่ 6 วิเคราะห์โครงสร้าง การบริหารงานของสถาบันการฝึกหัดครูกับมหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: กรมการฝึกหัดครู, 2525.
- _____ . รายงานผลการวิจัยเรื่อง การติดตามผลการฝึกหัดครู. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2519.

- การฝึกหัดครู, กรม. วันคล้ายวันสถาปนากรมการฝึกหัดครู 29 กันยายน 2529
ครบรอบ 32 ปี. กรุงเทพมหานคร: กรมการฝึกหัดครู, 2529.
- _____. สถิติการศึกษา 2536. กรุงเทพมหานคร: กรมการฝึกหัดครู, 2537.
- _____. สารประชาสัมพันธ์. 2,5 (กันยายน 2535): หน้า 1.
- กิติพันธ์ รุจิรกุล. พฤติกรรมผู้นำทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โอเดียน
 สโตร์, 2529.
- จรรยา มิลินทร์ "การตัดสินใจ" เอกสารการอบรมผู้บริหารของกรมการฝึกหัดครู.
 กรุงเทพมหานคร: กรมการฝึกหัดครู, 2536.
- จารุรัตน์ บุญประเสริฐ. ความต้องการและการใช้สารนิเทศของอาจารย์วิทยาลัย
พยาบาล สังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข.
 วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท สาขาบริหารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย, 2535.
- จารุวรรณ สินธุโสภณ. หลักการบริหารและจัดการห้องสมุด. กรุงเทพมหานคร:
 โรงพิมพ์ปรเมษฐ์การพิมพ์, 2527.
- จิราภรณ์ รักษาแก้ว "สารสนเทศ" ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร. นนทบุรี:
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2529. หน้า 53-85.
- ชុติมา สัจจนันท์. สารนิเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. นนทบุรี: มหาวิทยาลัย
 สุโขทัยธรรมาธิราช, 2530.
- ถกล นีรันดร์ศิริโรจน์ "ความหมายและความสำคัญของการจัดระบบสารสนเทศ"
การจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จ
 เจริญการพิมพ์, 2525. หน้า 1-9.
- ทองคุณ หงส์พันธ์ุ. การศึกษากับการพัฒนา: แนวความคิด ทฤษฎี และวิธีปฏิบัติ.
 บุรีรัมย์: วิทยาลัยครูบุรีรัมย์, ม.ป.ป.
- นางลักษณ์ ไหมหน่ายกิจ. "บริการสนเทศ: ความหมายและประเภท" วารสาร
บรรณารักษศาสตร์ 3(1) (มกราคม 2526) 26 -32.
- _____. "บริการสนเทศ: ความหมายและประเภท" วารสารห้องสมุด
 27 (มกราคม-มีนาคม 2526) 17 -23.
- นพพงษ์ บุญจิตราดูลย์. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์
 การพิมพ์กรุงเทพ, 2529.

- นฤมล ปราศัญญโยธิน " รายงานการประชุมทางวิชาการและรายงานการวิจัย"
สารนิเทศลักษณะพิเศษ. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช,
 2533. หน้า 533-549.
- นายิกา เมฆจรัสกุล. ความต้องการและการใช้ข้อสนเทศของคณาจารย์ศูนย์
 วิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ปริญญามหา
 บัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- นิเชต สุนทรพิทักษ์. สารประชาสัมพันธ์กรมการฝึกหัดครู 2,5 (กันยายน 2535)
 : หน้า 2-5.
- _____. สารประชาสัมพันธ์กรมการฝึกหัดครู 2,6 (ตุลาคม 2535): หน้า
 1-5.
- บุรีรัมย์, วิทยาลัยครู. คู่มือปฏิบัติราชการสำหรับข้าราชการและลูกจ้างเล่มที่ 1
 ภาค 1 การบริหารงานวิทยาลัยครู. บุรีรัมย์: 2526.
- ประกอบ คุปรัตน์, บรรณาธิการ. ความเป็นผู้นำ เป้าหมาย และอำนาจใน
 สถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
 2530.
- ประยงค์ กลั่นฤทธิ. งานในหน้าที่และความรับผิดชอบของหัวหน้าคณะวิชาในกลุ่ม
 วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- ปรีชา พันนุกุลนนท์. การจัดระบบสารสนเทศโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่
 จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหา
 วิทยาลัย, 2527.
- พงษ์ภิญโญ ธรรมคุณ. ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับบทบาทที่
 เป็นจริง และบทบาทที่คาดหวังในงานด้านบริการทางวิชาการแก่ชุม
 ชนของกลุ่มวิทยาลัยครูภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาล
 งกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- "พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ 3)". ราชกิจจานุเบกษา
 71 (28 กันยายน 2497) : 1343-1345.
- "พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พุทธศักราช 2518 ". ราชกิจจานุเบกษา 92(27
 กุมภาพันธ์ 2518) : 23 - 43.

- "พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2527". ราชกิจจานุเบกษา 101 (12 ตุลาคม 2527): 1 - 13.
- "พระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2538 ". ราชกิจจานุเบกษา 112 (24 มกราคม 2538): ตอน 4 ก.
- มาลี เสียงไทย. ความต้องการและการใช้สารนิเทศของคณาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2534.
- รัตนาวดี เกิงสุขวัฒนา. ความต้องการและการใช้สารนิเทศของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- ลำพอง บุญช่วย. หลักและเทคนิคการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, 2535.
- วราภรณ์ ภูรัมย์. การศึกษาการใช้ทรัพยากรห้องสมุด ของคณาจารย์วิทยาลัยครูยะลาเพื่อการสอน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- วิจิต ดาราบถ. สถานภาพทางวิชาการ ของอาจารย์ในวิทยาลัยครูภาคตะวันตก. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- สมพงศ์ เกษมสิน. การบริหาร. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2521.
- สายหยุด จำปาทอง. การฝึกหัดครูไทย: อดีต ปัจจุบัน และอนาคต. นครราชสีมา: วิทยาลัยครูนครราชสีมา, 2532.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่เจ็ด พ.ศ. 2535 - 2539. กรุงเทพมหานคร: 2535.
- สุพิน อุดมผล. การใช้และความต้องการบริการข่าวสารทันสมัยของอาจารย์คณะเภสัชศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- สุรวัชร เมืองอ้อ. ความต้องการข้อเสนอแนะของอาจารย์โรงเรียนเตรียมทหาร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

- สุรีย์ บุษงามงคล. ความต้องการและการใช้ข้อสนเทศของคณาจารย์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- เสนาะ กลิ่นงาม. การศึกษาความต้องการ และการใช้สารนิเทศ เพื่อการบริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ เขต 6. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- อัญชลี อนันตศิริ. ความต้องการและการใช้สารนิเทศของนักศึกษาและอาจารย์วิทยาลัยทพอากาศ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- อุทัย ทุตริยะโพธิ " ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับทรัพยากรสารนิเทศ " การพัฒนาทรัพยากรสารนิเทศ หน้าที่ 1 - 8. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533.

ภาษาอังกฤษ

- Atherton, Pauline. *Handbook for information systems and services.* Paris: UNESCO, 1977.
- Auster, Ethel. "Organizational behavior and information seeking lessons for librarians" Special Libraries 73,2 (July 1982): 173 - 182.
- Burch, John G., Strater, Feli R., and Grudnitski, Garn. *Information system: theory and practice.* 3d ed. New York: John Wiley & Sons, 1979.
- Byrd, Richard Kenneth. *Computer technology for executive decision making in urban public education division in Virginia.* PH.D. dissertation, Old Dominion Univ., 1989.
- Conwill, Doris Lynn. *A Study of administrators' attitudes concerning the technical use and decision-making*

- use of administrative computer systems in colleges of education in the Southern United States.* PH.D. dissertation, The Univ. of Alabama, 1989.
- Hicks, Jr., James O. *Information system in business: an introduction.* 2d ed. Singapore: West Pub., 1992.
- King, D. W., and Palmour, V.E. "How needs are generated: what we have found out about them" in The national wide provision and use of information: Aslib LA joint conference 15-19 Sept 1980. London: Library Association, 1981.
- Lolley, John Louis. *Use of instruction resources by community junior college occupational instructors.* Dissertation abstracts International 39 (1978): 1172 - 1173a.
- Long, Larry. *Management information systems.* Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall, 1989.
- McGarry, K. J. *The changing context of information.* London: Clive Bringly, 1981.
- Murdick, Robert G., and Ross, Joel E. *Introduction to management information system.* Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall, 1978.
- Simon, Herbert A. *Administration behavior.* New York: Macmillan, 1977.
- Summer, E. G., Matheson, J., and Conry R. "The effect of professional seeking behavior on the use of information sources by educators" Journal of the American Society for Information Science 34 (January 1983): 75-85.

ภาคผนวก ก.

เครื่องมือวิจัย แบบสอบถาม

ที่ ศธ 0301/๑08007

สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ
กระทรวงศึกษาธิการ กทม.10300

๒๒ เมษายน 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน อธิการบดีสถาบันราชภัฏ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วย นางกรรณิการ์ มุลทวี อาจารย์สังกัดสถาบันราชภัฏสวนดุสิต กำลังศึกษาต่อระดับปริญญาโท ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ขณะนี้อยู่ในระหว่างดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "การใช้สารนิเทศของอาจารย์สถาบันราชภัฏ"

ในการดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นางกรรณิการ์ มุลทวี จำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามแก่อาจารย์ที่ทำหน้าที่บริหารและทำการสอนในสถาบันราชภัฏแห่งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุญาตให้ นางกรรณิการ์ มุลทวี เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว และโปรดอำนวยความสะดวกตามที่เห็นสมควร ขอขอบคุณในความร่วมมือนมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายกลาป กระจ่างวงศ์)

รองเลขาธิการ ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการสภาสถาบันราชภัฏ

สำนักงานเลขานุการกรม

โทร.2820241

27 มีนาคม พ.ศ. 2538

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
เรียน อาจารย์ผู้ทำหน้าที่บริหารในสถาบันราชภัฏ
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเรื่อง การใช้สารนิเทศของอาจารย์สถาบันราชภัฏ

ข้าพเจ้า นาง กรรณิการ์ มุลทวิ ปัจจุบันเป็นอาจารย์ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต กำลังศึกษาและทำ
วิทยานิพนธ์ประกอบการเรียนระดับปริญญาโท ที่คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหา
วิทยาลัย เรื่อง "การใช้สารนิเทศของอาจารย์สถาบันราชภัฏ" โดยศึกษาข้อมูลจาก
อาจารย์ที่ทำหน้าที่บริหารและทำหน้าที่บริหารและสอนของสถาบันราชภัฏ เนื่องจาก
สถาบันราชภัฏส่วนใหญ่ตั้งกระจายอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ สารนิเทศที่ใช้
อาจเก่า ไม่เพียงพอและไม่ทันต่อความต้องการ ประกอบกับต้องการสำรวจว่าสาร
นิเทศที่มีอยู่ในห้องสมุดของสถาบันเพียงพอต่อการสนองความต้องการของอาจารย์หรือ
ไม่ เป็นแนวทางในการปรับปรุงการให้บริการด้านการใช้สารนิเทศและการจัดหาสื่อ
สารนิเทศให้ทันสมัย เพื่อช่วยให้อาจารย์สามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสพ
ความสำเร็จสูงสุด

งานวิจัยนี้จะสำเร็จได้ขึ้นกับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของ
ท่าน จึงเรียนมาเพื่อขอความร่วมมือจากอาจารย์ โปรดสละเวลาในการตอบแบบสอบ
ถามที่แนบมา คำตอบที่ได้จะใช้ในการวิเคราะห์การใช้สารนิเทศของอาจารย์ผู้ทำ
หน้าที่บริหารและทำหน้าที่บริหารและสอน เพื่อช่วยให้อาจารย์ใช้สารนิเทศที่ต้องการ
ได้มากที่สุดและเร็วที่สุด และเพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงการดำเนินงานด้านการ
บริหารงานห้องสมุดสถาบันราชภัฏได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โปรดส่งแบบสอบถามคืนกลับ ภายในวันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2538
ขอขอบพระคุณในความกรุณาของอาจารย์มา ณ ที่นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นาง กรรณิการ์ มุลทวิ)

แบบสอบถาม
เรื่อง
การใช้สารนิเทศของอาจารย์สถาบันราชภัฏ

คำชี้แจงแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้ เป็นการรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยและเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ เรื่อง การใช้สารนิเทศของอาจารย์สถาบันราชภัฏ โดยเน้นอาจารย์ผู้ทำหน้าที่บริหาร ผลจากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการดำเนินงานด้านการบริหารงานห้องสมุดสถาบันราชภัฏและเพิ่มประสิทธิภาพในการบริการสารนิเทศของห้องสมุดสถาบันราชภัฏให้สอดคล้องกับความต้องการของอาจารย์ โปรดตอบคำถามตามความเป็นจริง คำตอบทุกข้อจะเก็บไว้เป็นความลับ

รายละเอียดของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

- ตอนที่ 1 รายละเอียดเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 การใช้สารนิเทศ
- ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านการใช้สารนิเทศ

คำอธิบายศัพท์ที่ใช้ในแบบสอบถาม

1. สารนิเทศ (Information) คือข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ เรื่องราวต่าง ๆ ที่ปรากฏในรูปแบบของหนังสือ หนังสือพิมพ์ วารสาร ตำรา วัสดุทัศนวัสดุ รายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ รวมทั้งตัวบุคคล เพื่อประโยชน์ทางการสื่อสารและการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ทั้งในส่วนบุคคลและสังคม

2. การใช้สารนิเทศ (Information uses) คือการเสาะหา ค้นคว้า ข้อมูล ข่าวสาร จากหนังสือ สิ่งพิมพ์ แหล่งข้อมูลต่าง ๆ และนำข้อมูล ข้อเท็จจริง ความรู้ ข่าวสาร ที่ค้นหามาได้ไปใช้ตามวัตถุประสงค์

[] [] []

1 3

ตอนที่ 1 รายละเอียดเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ บนตัวเลขใน หรือ
บันทึกข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดไว้

เฉพาะผู้วิจัย
card no [1]

4

1. ภารกิจที่ท่านรับผิดชอบในตำแหน่ง

[] 5

- 1 อธิการบดี
- 2 รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร
- 3 รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา
- 4 รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
- 5 รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา
- 6 รองอธิการบดีฝ่ายกิจการพิเศษ
- 7 คณบดี
- 8 หัวหน้าภาควิชา

2. ท่านสำเร็จการศึกษาสูงสุดระดับใด

[] 6

- 1 ปริญญาตรี
- 2 ปริญญาโท
- 3 ปริญญาเอก
- 4 อื่น ๆ โปรดระบุ.....

3. สถาบันที่สังกัด

[] 7

สถาบันราชภัฏ.....

4. คณะที่สังกัด

[] 8

- 1 คณะครุศาสตร์
- 2 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- 3 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
- 4 คณะวิทยาการจัดการ

ตอนที่ 2 รายละเอียดด้านการใช้สารนิเทศ ในด้าน เนื้อหา วัตถุประสงค์ รูปแบบ ภาษา ความทันสมัยของสารนิเทศ และแหล่งสารนิเทศ

1. ด้านเนื้อหาสารนิเทศ ท่านมีการใช้สารนิเทศในเนื้อหาต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด (ระดับของการใช้ 3=มาก 2=ปานกลาง 1=น้อย 0=ไม่เคยใช้)

เนื้อหาสารนิเทศเกี่ยวกับ	การใช้สารนิเทศ				
	3	2	1	0	
1.1 การวิจัย	[] 9
1.2 สื่อและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์	[] 10
1.3 วารสารศาสตร์	[] 11
1.4 ศาสนา	[] 12
1.5 สังคมศึกษา	[] 13
1.6 การพัฒนาชุมชน	[] 14
1.7 สถิติ	[] 15
1.8 เศรษฐศาสตร์	[] 16
1.9 กฎหมาย ระเบียบ พระราชบัญญัติ	[] 17
1.10 การศึกษา	[] 18
1.11 จิตวิทยา/การแนะแนว/มนุษยสัมพันธ์	[] 19
1.12 การบริหารงานทั่วไป/การวางแผน	[] 20
1.13 การพัฒนาบุคลากร/การเป็นผู้นำ	[] 21
1.14 การวัดผล	[] 22
1.15 ระบบโรงเรียน	[] 23
1.16 สุขศึกษา	[] 24
1.17 การศึกษาพิเศษ	[] 25
1.18 การประถมศึกษา	[] 26
1.19 การมัธยมศึกษา	[] 27
1.20 หลักสูตร	[] 28
1.21 การอุดมศึกษา	[] 29
1.22 นิเทศศาสตร์	[] 30
1.23 วิทยาศาสตร์	[] 31

แหล่งสารนิเทศ	การใช้สารนิเทศ				
	3	2	1	0	
<u>แหล่งสารนิเทศภายนอกสถาบัน</u>					
6.6 ห้องสมุดมหาวิทยาลัย / ศูนย์เอกสาร	[] 51
6.7 ห้องสมุดประชาชน	[] 52
6.8 หน่วยงานรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ	[] 53
6.9 หน่วยงานเอกชน / สมาคมวิชาชีพ	[] 54
6.10 บุคลากร ผู้เชี่ยวชาญนอกสถาบัน	[] 55
6.11 การประชุมเชิงวิชาการ/เชิงปฏิบัติการ	[] 56
6.12 สื่อทางไกลจากภายในประเทศ	[] 57
6.13 สื่อทางไกลจากภายนอกประเทศ	[] 58
6.14 วัสดุสิ่งพิมพ์ที่เก็บรวบรวมซื้อไว้ใช้ส่วนตัว	[] 59
7. <u>ด้านปัญหาการใช้สารนิเทศ</u> ท่านมีปัญหาในการใช้สารนิเทศมากน้อยเพียงใด					

ปัญหาการใช้สารนิเทศ	การใช้สารนิเทศ				
	3	2	1	0	
7.1 แหล่งสารนิเทศอยู่ไกล ไม่สะดวกในการเดินทาง	[] 60
7.2 สารนิเทศไม่ตรงกับความต้องการ	[] 61
7.3 เนื้อหาสารนิเทศล้าสมัย/หาซื้อยาก	[] 62
7.4 ไม่ได้รับความสะดวกในการใช้บริการ	[] 63
7.5 ไม่มีเวลาดูโทรทัศน์ / ฟังวิทยุ / อ่านหนังสือพิมพ์	[] 64
7.6 ไม่เข้าใจระบบการค้นคว้าและการใช้	[] 65
7.7 อื่น ๆ โปรดระบุ.....	[] 67

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านการใช้สารนิเทศ

.....

Keneth
วิชา...

เนื้อหาสารนิเทศเกี่ยวกับ	การใช้สารนิเทศ				
	3	2	1	0	
1.24 คณิตศาสตร์	[] 32
1.25 ฟิสิกส์	[] 33
1.26 เคมี	[] 34
1.27 ชีววิทยา	[] 35
1.28 อุตสาหกรรมศิลป์	[] 36
1.29 พลศึกษา	[] 37
1.30 เกษตรศาสตร์	[] 38
1.31 คหกรรมศาสตร์	[] 39
1.32 การบริหารธุรกิจ	[] 40
1.33 การบริหารการเงิน/การบัญชี/การพัสดุ	[] 41
1.34 ระบบสารนิเทศเพื่อการบริหาร	[] 42
1.35 การประชาสัมพันธ์/การโฆษณา	[] 43
1.36 การบริหารอาคารสถานที่/สิ่งแวดล้อม	[] 44
1.37 ศิลปกรรม/นันทนาการ	[] 45
1.38 การออกแบบ	[] 46
1.39 ดนตรี/นาฏศิลป์	[] 47
1.40 ประวัติศาสตร์	[] 48
1.41 วัฒนธรรม	[] 49
1.42 กฎศาสตร์	[] 50

2. ด้านวัตถุประสงค์ ท่านมีวัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

วัตถุประสงค์ของการใช้สารนิเทศ	การใช้สารนิเทศ				
	3	2	1	0	
2.1 เพื่อการบริหาร	[] 51
2.2 เพื่องานวิชาการ/ประกอบการสอน	[] 52
2.3 เพื่อการบริการทางวิชาการแก่สังคม	[] 53

วัตถุประสงค์ของการใช้สารนิเทศ	การใช้สารนิเทศ				
	3	2	1	0	
2.4 เพื่อการวิจัย	[] 54
2.5 เพื่อส่งเสริมวิชาชีพและวิทยฐานะ	[] 55
2.6 เพื่อความบันเทิงและนันทนาการ	[] 56
2.7 เพื่อการเพิ่มพูนความรู้/ติดตามข่าวสาร	[] 57
2.8 เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการประชุม/อบรม /สัมมนา	[] 58
2.9 อื่น ๆ โปรดระบุ	[] 59

3. ด้านรูปแบบของสารนิเทศ ท่านใช้สารนิเทศในรูปแบบต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

รูปแบบของสารนิเทศ	การใช้สารนิเทศ				[] [] []
	3	2	1	0	1 3
ก. <u>วัสดุตีพิมพ์</u>					card no [2]
<u>หนังสือทั่วไป</u>					4
3.1 หนังสือตำรา/วิชาการ	[] 5
3.2 ความรู้ทั่วไป	[] 6
3.3 คู่มือการปฏิบัติงาน	[] 7
3.4 สิ่งพิมพ์รัฐบาล	[] 8
3.5 วิทยานิพนธ์	[] 9
3.6 รายงานการประชุม	[] 10
<u>หนังสืออ้างอิง</u>					
3.7 พจนานุกรม/สารานุกรม/คู่มือ	[] 11
3.8 หนังสือรายปี	[] 12
3.9 รายงานประจำปีของกรมการฝึกหัดครู	[] 13
3.10 นามานุกรม	[] 14
3.11 บรรณานุกรม	[] 15

รูปแบบของสารนิเทศ	การใช้สารนิเทศ				
	3	2	1	0	
3.12 วรรณิวารสาร	[] 16
3.13 สาระสังเขป	[] 17
3.14 กฤตภาค/จุลสาร	[] 18
3.15 รายงานการวิจัย	[] 19
3.16 อื่น ๆ โปรดระบุ.....	[] 20
<u>วารสาร</u>					
3.17 วารสารทั่วไป	[] 21
3.18 วารสารวิชาการ	[] 22
3.19 ข่าวสารทันสมัย	[] 23
3.20 นิตยสาร	[] 24
3.21 หนังสือพิมพ์	[] 25
3.22 อื่น ๆ โปรดระบุ.....	[] 26
<u>ข. วัสดุไม่ตีพิมพ์/โสตทัศนวัสดุ</u>					
3.23 ภาพยนตร์	[] 27
3.24 วิทยุทัศน์	[] 28
3.25 แถบบันทึกเสียง	[] 29
3.26 รูปภาพ /แผนสถิติ /แผนภูมิ	[] 30
3.27 แผ่นโปร่งใส	[] 31
3.28 แผนที่ / ลูกโลก	[] 32
3.29 สไลด์	[] 33
3.30 ไมโครฟิล์ม/ไมโครฟิช	[] 34
3.31 ฐานข้อมูลระบบออนไลน์	[] 35
3.32 ฐานข้อมูลสำเร็จรูป (ซี ดี รอม)	[] 36
3.33 อื่น ๆ โปรดระบุ.....	[] 37

4. ภาษาของสารนิเทศ ท่านมีการใช้สารนิเทศภาษาต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

ภาษาของสารนิเทศ	การใช้สารนิเทศ				
	3	2	1	0	
4.1 ภาษาไทย	[] 38
4.2 ภาษาอังกฤษ	[] 39
4.3 ภาษาอื่น ๆ โปรดระบุ.....	[] 40

5. ด้านความทันสมัยของสารนิเทศ ท่านนิยมใช้สารนิเทศที่มีความทันสมัย หรือมีอายุในการวางตลาด ช่วงเวลาผ่านมาต่าง ๆ กัน มากน้อยเพียงใด

ความทันสมัยของสารนิเทศ	การใช้สารนิเทศ				
	3	2	1	0	
5.1 สารนิเทศที่มีอายุ 1-6 เดือน	[] 41
5.2 สารนิเทศที่มีอายุ 6-12 เดือน	[] 42
5.3 สารนิเทศที่มีอายุ 1-5 ปี	[] 43
5.4 สารนิเทศที่มีอายุ 6-10 ปี	[] 44
5.5 อื่น ๆ โปรดระบุ.....	[] 45

6. ด้านแหล่งสารนิเทศ ท่านนิยมการใช้สารนิเทศจากแหล่งต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

แหล่งสารนิเทศ	การใช้สารนิเทศ				
	3	2	1	0	
<u>แหล่งสารนิเทศภายในสถาบัน</u>					
6.1 ห้องสมุดสถาบันราชภัฏ	[] 46
6.2 ผู้บังคับบัญชา	[] 47
6.3 ได้ความรู้จากผู้เข้าร่วมประชุม/เพื่อนร่วมงาน/จากการสนทนาอย่างไม่เป็นทางการ	[] 48
6.4 บุคลากร ผู้เชี่ยวชาญในสถาบัน	[] 49
6.5 ได้ความรู้จากการสนทนา / อภิปราย / บรรยาย	[] 50

แหล่งสารนิเทศ	การใช้สารนิเทศ				
	3	2	1	0	
<u>แหล่งสารนิเทศภายนอกสถาบัน</u>					
6.6 ห้องสมุดมหาวิทยาลัย / ศูนย์เอกสาร	[] 51
6.7 ห้องสมุดประชาชน	[] 52
6.8 หน่วยงานรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ	[] 53
6.9 หน่วยงานเอกชน / สมาคมวิชาชีพ	[] 54
6.10 บุคลากร ผู้เชี่ยวชาญนอกสถาบัน	[] 55
6.11 การประชุมเชิงวิชาการ/เชิงปฏิบัติการ	[] 56
6.12 สื่อทางไกลจากภายในประเทศ	[] 57
6.13 สื่อทางไกลจากภายนอกประเทศ	[] 58
6.14 วัสดุสิ่งพิมพ์ที่เก็บรวบรวมซื้อไว้ใช้ส่วนตัว	[] 59
7. <u>ด้านปัญหาการใช้สารนิเทศ</u> ท่านมีปัญหาในการใช้สารนิเทศมากน้อยเพียงใด					

ปัญหาการใช้สารนิเทศ	การใช้สารนิเทศ				
	3	2	1	0	
7.1 แหล่งสารนิเทศอยู่ไกล ไม่สะดวกในการเดินทาง	[] 60
7.2 สารนิเทศไม่ตรงกับความต้องการ	[] 61
7.3 เนื้อหาสารนิเทศล้าสมัย/หาซื้อยาก	[] 62
7.4 ไม่ได้รับความสะดวกในการใช้บริการ	[] 63
7.5 ไม่มีเวลาดูโทรทัศน์ / ฟังวิทยุ / อ่านหนังสือพิมพ์	[] 64
7.6 ไม่เข้าใจระบบการค้นคว้าและการใช้	[] 65
7.7 อื่น ๆ โปรดระบุ.....	[] 67
<u>ตอนที่ 3</u> <u>ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านการใช้สารนิเทศ</u>					

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข.

ประวัติสถาบันราชภัฏ

ในการศึกษาเกี่ยวกับการใช้สารนิเทศของอาจารย์สถาบันราชภัฏมึสิ่ง
ที่ควรทราบเกี่ยวกับสถาบันราชภัฏ คือ สถาบันราชภัฏ เป็นส่วนราชการในสำนัก
งานสภาสถาบันราชภัฏ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีประวัติความเป็นมา ยาว
นานควบคู่กับการพัฒนาการศึกษาของไทย ดังนี้

ประวัติสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ แบ่งออกเป็น 5 ช่วง คือ

ช่วงที่ 1 ระยะเริ่มก่อตั้งกรมการฝึกหัดครู พ.ศ. 2435-2496

มีการประกาศตั้งกระทรวงธรรมการหรือกระทรวงศึกษาธิการในวันที่
1 เมษายน 2435 รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่
5) การฝึกหัดครูเริ่มเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2435 โรงเรียนฝึกหัดครูแห่ง
แรกตั้งขึ้นที่บริเวณ โรงเรียนเด็กสะพานดำ ถ. บำรุงเมือง พระนคร เรียกว่า
"โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์" สอนระดับประโยคครูประถม หลักสูตร 2 ปี มีนัก
เรียนเพียง 3 คน ปีต่อมามีนักเรียนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ

พ.ศ. 2445 ย้ายโรงเรียนไปอยู่ที่ตึกม้านนถุมิตร วัดเทพศิรินทรา
วาส เรียกว่า "โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์เทพศิรินทร์"

พ.ศ. 2446 ขยายหลักสูตรถึงชั้นฝึกหัดครูมัธยม และกระทรวงธรรม
การตั้ง "โรงเรียนฝึกหัดครูฝั่งตะวันตก" ที่บ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา สอนตามหลัก
สูตรครูมูล รับนักเรียนหัวเมืองเข้าศึกษาเพื่อให้ออกไปเป็นครูตามชนบท

พ.ศ. 2449 โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์เทพศิรินทร์ ย้ายมารวมกับโรง
เรียนฝึกหัดครูฝั่งตะวันตก จัดเป็นโรงเรียนประจำเรียกว่า "โรงเรียนฝึกหัดอา
จารย์ฝั่งตะวันตก"

พ.ศ. 2458 เปลี่ยนชื่อเป็น "โรงเรียนฝึกหัดครู" โดยเป็นแผนกหนึ่งของโรงเรียนข้าราชการพลเรือน ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และย้ายนักเรียนไปเรียนที่วังใหม่ ตำบลปทุมวัน

พ.ศ. 2460 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สถาปนากรมมหาวิทยาลัยขึ้น รวมโรงเรียนข้าราชการพลเรือนทุกแผนกเข้าในกรมนี้ การฝึกหัดครูจึงเป็นส่วนหนึ่งของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2461 กระทรวงธรรมการได้ย้ายการฝึกหัดครู จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มาสังกัดกรมศึกษาธิการ

พ.ศ. 2471 กระทรวงธรรมการได้ออมนการฝึกหัดครูมัธยม ให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นผู้จัด และเปิดแผนกฝึกหัดครูมัธยมขึ้นในคณะอักษรศาสตร์และคณะวิทยาศาสตร์

พ.ศ. 2482 กระทรวงธรรมการได้ยุบกรมศึกษาธิการ และตั้งกรมวิชาการ มีหน้าที่จัดการการฝึกหัดครู

พ.ศ. 2483 โอนการฝึกหัดครูไปสังกัดกรมสามัญศึกษา และตั้งเป็นกองฝึกหัดครูขึ้น

พ.ศ. 2492 ตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูงขึ้นที่ถนนประสานมิตร

ช่วงระยะเวลา ปี พ.ศ. 2435-2496 มีโรงเรียนฝึกหัดครู หลายแห่งเกิดขึ้นทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ในส่วนกลางนั้นเป็นการฝึกหัดครูชั้นสูง ประกอบด้วยการสร้างครูประถม ครูมัธยม ซึ่งมีหลักสูตรคล้ายคลึงกันแต่ยากกว่ากัน ครูทั้ง 2 ประเภท สร้างขึ้นสำหรับสอนชั้นมัธยม (เงินเดือนเริ่มต้น 50 บาท และ 80 บาท ตามลำดับ) โรงเรียนฝึกหัดครูต่าง ๆ สังกัดกองฝึกหัดครูกรมสามัญศึกษา และการฝึกหัดครูในระยะนั้น ผลิตครูได้จำนวนน้อย ไม่เพียงพอ กับความต้องการของประเทศ (การฝึกหัดครู, 2516)

ช่วงที่ 2 ระยะตั้งกรมการฝึกหัดครู พ.ศ. 2497 - 2517

ความต้องการครูถูกบีบคั้นทั้งทางปริมาณและความหลากหลายของหลักสูตร ทำให้กระทรวงศึกษาธิการต้องแสวงหาวิธีการที่มีประสิทธิภาพในการผลิตครู (สายหยุด จำปาทอง, 2532)

มีการเสนอพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ 3) และเมื่อวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2497 ประกาศตั้งกรมการฝึกหัดครูขึ้น เหตุผลเพราะ การฝึกหัดครูแยกกันจัดอยู่ในกรมต่าง ๆ คือ กรมวิสามัญศึกษา กรมอาชีวศึกษา และกรมพลศึกษา ต่างกรมต่างดำเนินงาน ผลิตครูไม่ตรงกับความต้องการของโรงเรียนทุกประเภท การรวมกันก่อให้เกิดเอกภาพ เป็นการประหยัดและมีประสิทธิภาพที่จะผลิต อบรม และปรับปรุงครูให้มีปริมาณและคุณภาพสูงขึ้น ได้มาตรฐานเหมาะสมกับกาลสมัย ตรงกับความต้องการในการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาชาติ (พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง, 2497)

ส่วนราชการกรมการฝึกหัดครูที่มีขึ้นในปี 2497 นั้น มีงาน 2 ลักษณะ คือ งานอบรมครู และงานผลิตครู ในปี พ.ศ. 2499 มีการยุบเลิกหลักสูตรการฝึกหัดครูเดิม (ป.ป., ป.ว., ป.ม.) และประกาศใช้หลักสูตร ประกาศนียบัตรการศึกษา (ป.กศ.) แทนทั่วประเทศ

พ.ศ. 2501 กระทรวงศึกษาเปิดการสอนถึงชั้น ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงและประกาศนียบัตรครุมัธยม เพื่อความเหมาะสมจึงยกฐานะโรงเรียนฝึกหัดครูที่เปิดสอนถึงระดับ ป.กศ. สูงบางแห่ง ขึ้นเป็น วิทยาลัยครู

พ.ศ. 2507 กรมอาชีวศึกษาและกรมพลศึกษา เป็นผู้ผลิตครูอาชีวศึกษาและพลศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษาและมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ผลิตครูระดับปริญญา กรมการฝึกหัดครูผลิตครู ป.กศ. ป.ป. และ ป.กศ. ชั้นสูง

พ.ศ. 2508 กรมการฝึกหัดครูให้วิทยาลัยครูในสังกัด ซึ่งอยู่ในส่วนภูมิภาคให้มาสังกัดส่วนกลางโดยตรง

พ.ศ. 2511 กรมได้เปิดสอนนอกเวลาขึ้น เพราะในปีหนึ่ง ๆ มีนักเรียนที่สนใจอาชีพครู และเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ไม่มีที่เรียนในมหาวิทยาลัย รวมทั้งมีผู้สนใจศึกษาแล้วเรียนนอกเวลาทำงาน จึงเปิดโอกาสให้ได้เรียนเป็นการนอกเวลา มีการสอน 2 ระดับ เริ่มที่ วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา และวิทยาลัยครูสวนสุนันทา โดยเปิดหลักสูตรชั้น ป.กศ. ชั้นสูงก่อน ในปีต่อมา เปิดสอน ป.กศ. และ ป.กศ. ชั้นสูงในวิทยาลัยครู 11 แห่งและปี พ.ศ. 2513 เปิดสอนนอกเวลาในวิทยาลัยครู 24 แห่ง

ในระยะตั้งกรมนั้น โรงเรียนฝึกหัดครูยังเป็นโรงเรียนเล็ก ๆ ไม่เหมาะที่จะจัดการฝึกหัดครู ทั้งยังแยกเป็น โรงเรียนหญิงโรงเรียนชายไม่ได้จัด

เป็นสหศึกษา กรมจึงได้รวมกำลังและจัดเป็นโรงเรียนฝึกหัดครูประเภทสหศึกษา ที่ละแห่งสองแห่ง ในขณะนั้น มีภาคปกติที่ไม่ได้เป็นสหศึกษาเพียงแห่งเดียว คือ วิทยาลัยครูสวนดุสิต และเพื่อป้องกัน ไม่ให้นักเรียนฝึกหัดครูเข้ามาเรียนในส่วน กลาง กรมจึงพยายามจัดโรงเรียนฝึกหัดครูในภูมิภาคให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น โดยให้ การสนับสนุนทั้งด้านครู อาจารย์ อุปกรณ์และสถานที่ ทำให้โรงเรียนในส่วนภูมิภาค มีสภาพดีขึ้น เทียบเท่ากับส่วนกลาง และเปิดสอนถึงป.กศ.ชั้นสูง ครบทุกโรงเรียนในปี 2513 และผลจากการที่กรมปรับปรุงคุณภาพครู อาจารย์ ทำให้อัตรา กำลังทางวิชาการสูงพอสมควร มีอาจารย์ที่มีคุณวุฒิสองและมีความสามารถในการ ทำงานมากขึ้น (การฝึกหัดครู, 2516)

พ.ศ. 2516 กรมการฝึกหัดครูได้รับความช่วยเหลือจากธนาคารโลก ให้ยืมเงินมาใช้ในการก่อสร้างวิทยาลัยครูในส่วนภูมิภาค 7 แห่ง โดยให้มีโรงเรียนสาธิตของตนเองด้วย (ทำให้เต็มรูปแบบ) คือ วิทยาลัยครูจันทบุรี วิทยาลัยครูเลย วิทยาลัยครูกำแพงเพชร วิทยาลัยครูเพชรบูรณ์ วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี วิทยาลัยครูเชียงราย วิทยาลัยครูสุรินทร์ และช่วยเหลือวิทยาลัยครูที่เริ่มก่อสร้างไปบ้างแล้วอีก 3 แห่งคือ วิทยาลัยครูภูเก็ต วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ และ วิทยาลัยครูลำปาง ซึ่งได้รับความช่วยเหลือในการติดตั้งอุปกรณ์และครุภัณฑ์ นอกจากนี้ ธนาคารโลกยังให้ความช่วยเหลือด้านผู้เชี่ยวชาญ และให้ทุนไปศึกษาต่อที่ ต่างประเทศ

หลังจากการประกาศตั้งกรมการฝึกหัดครูขึ้นเมื่อพ.ศ. 2497 แล้ว มีโรงเรียนฝึกหัดครูหลายแห่งถูกยุบหลายแห่งถูกโอน และมีประกาศตั้งใหม่ จนถึง พ.ศ. 2517 มีวิทยาลัยครูทั้งที่ยกฐานะจากโรงเรียนฝึกหัดครู เป็นวิทยาลัยครู และประกาศตั้งใหม่ รวม 36 แห่ง จำนวนวิทยาลัยดังกล่าวได้คงอยู่เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน (การฝึกหัดครู, 2529)

ช่วงที่ 3 ระยะของพระราชบัญญัติวิทยาลัยครูฉบับแรก พ.ศ. 2518 - 2527

เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2518 มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู ฉบับแรก (พ.ศ. 2518) กำหนดให้ วิทยาลัยครูเป็นสถาบันการศึกษาและการวิจัย ที่ให้การศึกษาวិชาการและผลิตครูถึงระดับปริญญาตรี ทำให้

วิทยาลัยครูมีบทบาทในการพัฒนาการศึกษา เน้นด้านคุณภาพมากขึ้น และเน้นการอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการมากขึ้น วิทยาลัยครูได้ดำเนินงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาในท้องถิ่น และเพื่อพัฒนาวิทยาลัยให้เป็นสถาบันอุดมศึกษาระดับปริญญาที่สมบูรณ์ ได้ดำเนินภารกิจตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครูที่กำหนดหน้าที่ 5 ประการ คือ

1. ให้การศึกษาวิชาการและผลิตครูถึงระดับปริญญาตรี
2. ทำการค้นคว้าศึกษาวิจัย
3. ส่งเสริมวิชาชีพและวิทยฐานะของครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ผู้บริหารการศึกษา ฝึกอบรมบุคลากรทางการศึกษาประจำการ
4. ทำนุบำรุงส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรมแห่งชาติ
5. ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม

และให้วิทยาลัยครู เป็นส่วนราชการในกรมการฝึกหัดครู สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู, 2518)

เมื่อ พ.ศ. 2527 มีการปรับบทบาทของวิทยาลัยครูให้เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาและต่อสังคมให้มากยิ่งขึ้น โดยรัฐสภาให้ความเห็นชอบพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2527 ซึ่งกำหนดไว้ว่า ให้วิทยาลัยครูเป็นสถาบันการศึกษาและวิจัยของท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์ คือ ให้มีการศึกษาวิชาการในสาขาวิชาต่าง ๆ ตามความต้องการของท้องถิ่น และผลิตครู ถึงระดับปริญญาตรี สามารถผลิตบัณฑิตเพิ่มขึ้นจากสายศึกษาศาสตร์ (คบ.) อีก 2 สาย คือ สาย วิทยาศาสตร์(วท.บ.) และสาย ศิลปศาสตร์ (ศศ.บ.) รวม 3 สาย หลายโปรแกรมวิชา ตามความต้องการของท้องถิ่นได้อย่างกว้างขวาง ทำการวิจัย ส่งเสริมวิทยฐานะของครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และให้บริการทางวิชาการแก่สังคม (พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู, 2527)

ช่วงที่ 4 ระยะของพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู ฉบับที่ 2 พ.ศ.2528 - 2538

พ.ศ. 2528 สภาการฝึกหัดครู ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ได้กำหนดขึ้นตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ.2518 (ฉบับที่ 1) และแก้ไขตามพระราชบัญญัติ

วิทยาลัยครู (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2527 ได้ออกข้อบังคับสภาการฝึกหัดครูว่าด้วยกลุ่มวิทยาลัยครู พ.ศ. 2528 และข้อบังคับสภาการฝึกหัดครู ว่าด้วยกลุ่มวิทยาลัยครู (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2531 ให้วิทยาลัยครูที่ตั้งอยู่ในท้องที่เดียวกัน รวมเป็นกลุ่มดำเนินกิจการงานของวิทยาลัยครูร่วมกัน ใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ร่วมกัน เพื่อประโยชน์สูงสุด เรียกกลุ่มวิทยาลัยครูว่า "สหวิทยาลัย" ปัจจุบัน มีสหวิทยาลัยทั้งสิ้น 8 แห่ง คือ สหวิทยาลัยล้านนา สหวิทยาลัยพุทธชินราช สหวิทยาลัยอีสานเหนือ สหวิทยาลัยอีสานใต้ สหวิทยาลัยศรีอยุธยา สหวิทยาลัยทวารวดี สหวิทยาลัยทักษิณ และ สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ (ข้อบังคับสภาการฝึกหัดครู, ว่าด้วยกลุ่มวิทยาลัยครู พ.ศ. 2528)

สหวิทยาลัย หมายถึง กลุ่มสถาบันราชภัฏ ที่คณะกรรมการสภาสถาบันราชภัฏ กำหนดให้มีการดำเนินงานร่วมกัน ได้แก่

- 1) สหวิทยาลัยล้านนา ประกอบด้วย สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ สถาบันราชภัฏเชียงราย สถาบันราชภัฏลำปาง และสถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์
- 2) สหวิทยาลัยพุทธชินราช ประกอบด้วย สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร สถาบันราชภัฏนครสวรรค์ สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม และสถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์
- 3) สหวิทยาลัยอีสาน-เหนือ ประกอบด้วย สถาบันราชภัฏมหาสารคาม สถาบันราชภัฏเลย สถาบันราชภัฏสกลนคร และสถาบันราชภัฏอุดรธานี
- 4) สหวิทยาลัยอีสาน-ใต้ ประกอบด้วย สถาบันราชภัฏนครราชสีมา สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ สถาบันราชภัฏสุรินทร์ และสถาบันราชภัฏอุบลราชธานี
- 5) สหวิทยาลัยศรีอยุธยา ประกอบด้วย สถาบันราชภัฏรำไพพรรณี สถาบันราชภัฏจະเชิงเตตรา สถาบันราชภัฏเทพสตรี สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา และ สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาลัยสงฆ์
- 6) สหวิทยาลัยทวารวดี ประกอบด้วย สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี สถาบันราชภัฏนครปฐม สถาบันราชภัฏเพชรบุรี และสถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
- 7) สหวิทยาลัยทักษิณ ประกอบด้วย สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช สถาบันราชภัฏภูเก็ต สถาบันราชภัฏยะลา สถาบันราชภัฏสงขลา และสถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี
- 8) สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ ประกอบด้วย สถาบันราชภัฏธนบุรี สถาบันราช

ภักดีจันทร์เกษม สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา สถาบันราชภัฏพระนคร
สถาบันราชภัฏสวนดุสิต และ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา

นอกจาก การรับภารกิจที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติวิทยาลัยครูแล้ว
ในฐานะที่เป็นส่วนราชการหนึ่งของกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่ง
เป็นกระทรวงหลักกระทรวงหนึ่ง ในการรับผิดชอบการพัฒนาชนบทตาม "แผนพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 พ.ศ. 2535 - 2539" จะต้องให้
ความสำคัญต่อการขยายบริการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเตรียมความพร้อม เพิ่ม
พูนความรู้ และทักษะที่จะนำไปสู่การประกอบอาชีพต่อไป พัฒนากำลังคนระดับ
กลางและระดับสูง ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพในสาขาที่ขาดแคลน และสอดคล้อง
กับความต้องการของตลาดแรงงาน ปรับปรุงการจัดการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อปวง
ชน ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2535)

ในด้านการบริหาร พระราชบัญญัติกำหนดให้สภาการฝึกหัดครูมีอำนาจ
และหน้าที่ควบคุม ดูแลกิจการทั่วไปของวิทยาลัยครู และให้กรมการฝึกหัดครูทำ
หน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของสภาการฝึกหัดครู กรมการฝึกหัดครู มีการกำ
หนดแผนการพัฒนาศึกษาของประเทศ มาเป็นลำดับจนถึงแผนพัฒนาศึกษา
ระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ได้กำหนดนโยบายหลักไว้ 6 ประการ คือ
การจัดการศึกษา การผลิตและพัฒนาวิชาชีพครู การวิจัย การบริการวิชาการแก่
สังคม การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและการบริหาร แผนงานดังกล่าวมุ่งเน้นการ
จัดการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อสนองความต้องการด้าน
ทรัพยากรบุคคลแก่ประเทศชาติ และกระจายโอกาสให้นักศึกษาทั่วไป มีโอกาส
ได้ศึกษาในระดับอุดมศึกษาอย่างทั่วถึง (การฝึกหัดครู, 2535) และเพื่อให้บรรลุ
เป้าหมายนโยบายหลัก กรมการฝึกหัดครูได้กำหนดแผนงานขึ้นดำเนินการ รวม
ทั้งสิ้น 7 แผนงานหลัก ได้แก่ แผนงานจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา แผนงาน
ปรับปรุงคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา แผนงานบริการวิชาการแก่สังคม แผน
งานกิจการนิสิตนักศึกษา แผนงานอนุรักษ์ส่งเสริมเผยแพร่และพัฒนาศาสนา ศิลป
และวัฒนธรรม แผนงานวิจัยระดับอุดมศึกษา และแผนงานบริหารการศึกษาระดับ
อุดมศึกษา แผนงานดังกล่าว มุ่งพัฒนาให้วิทยาลัยครูเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อ
พัฒนาท้องถิ่นและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีปัญญา คุณธรรม จริยธรรม มีสุขภาพ
พลานามัยสมบูรณ์มีความสามารถในการประกอบอาชีพและพึ่งตนเองได้ สามารถ

ดำรงชีวิตและปรับตัวได้อย่างเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง (นิเชต สุนทรพิทักษ์, 2535)

ช่วงที่ 5 ระยะเวลาของพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2538

พ.ศ. 2535 จากเหตุผลที่ว่า วิทยาลัยครู เป็นสถาบันที่ผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาต่าง ๆ แต่บุคคลทั่วไป ยังเข้าใจกันว่า บัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยครูจะต้องเป็นผู้ประกอบแต่วิชาชีพครูเท่านั้น จุดนี้ทำให้ผู้จบการศึกษาในสายวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์ที่มีใช้วิชาชีพครูขาดโอกาสในการได้งานทำ ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษา จึงเห็นความจำเป็นที่จะเปลี่ยนชื่อ ว่า **วิทยาลัยครู** ให้สอดคล้องกับการดำเนินงานที่ได้ขยายตัวไป และสอดคล้องกับความเป็นสากลมากยิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องและเพื่อประโยชน์ต่อนักศึกษาในสถาบันการฝึกหัดครู จึงขอพระราชทานนามวิทยาลัยครูใหม่ และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามว่า " **สถาบันราชภัฏ** " (แปลว่า คนของพระราชา หรือ ข้าราชการ) เป็นชื่อสถาบันการศึกษาในกรมการฝึกหัดครู แทนชื่อ "วิทยาลัยครู" ตามหนังสือสำนักราชเลขาธิการ พระบรมมหาราชวัง ที่รล 0003/2522 ลงวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2535 (การฝึกหัดครู, 2535) ต่อมากระทรวงศึกษาธิการ ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ เมื่อ 7 กรกฎาคม 2535 มีหลักการ 4 ประการ คือ

1. เปลี่ยนชื่อเป็นสถาบันราชภัฏ
2. เปิดสอนได้สูงกว่าระดับปริญญาตรี
3. การจัดสรรงบประมาณรายได้และทรัพย์สินของสถาบัน มีความคล่องตัวมากขึ้น

4. ให้สถาบันราชภัฏมีฐานะเป็นนิติบุคคล

ซึ่งวุฒิสภาได้ผ่านความเห็นชอบ และนายกรัฐมนตรี ได้นำขึ้นกราบบังคมทูลเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2538 ส่งผลให้สถาบันราชภัฏมีศักดิ์และสิทธิสมบูรณ์ตามกฎหมายทุกประการ

ปี พ.ศ. 2538 นามพระราชทาน " สถาบันราชภัฏ " ได้เข้าแทนชื่อวิทยาลัยครูเป็นต้นไป

จาก ข้อบังคับคณะกรรมการสภาสถาบันราชภัฏ ว่าด้วยคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการเลือกกรรมการสภาสถาบันราชภัฏ จากอธิการบดีและจากคณาจารย์ประจำ พ.ศ. 2538 กำหนดให้มีการแบ่งเขต ยึดเขตภูมิศาสตร์ที่สถาบันราชภัฏตั้งอยู่เป็นหลัก การแบ่งเขตกำหนด ดังนี้

1) ภาคเหนือตอนบน ประกอบด้วยสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ สถาบันราชภัฏเชียงราย สถาบันราชภัฏลำปาง และสถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์

2) ภาคเหนือตอนล่าง ประกอบด้วย สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร สถาบันราชภัฏนครสวรรค์ สถาบันราชภัฏพิจิตรสงคราม และสถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์

3) ภาคอีสานตอนบน ประกอบด้วย สถาบันราชภัฏมหาสารคาม สถาบันราชภัฏเลย สถาบันราชภัฏสกลนคร และสถาบันราชภัฏอุดรธานี

4) ภาคอีสานตอนล่าง ประกอบด้วย สถาบันราชภัฏนครราชสีมา สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ สถาบันราชภัฏสุรินทร์ และสถาบันราชภัฏอุบลราชธานี

5) ภาคกลาง ประกอบด้วย สถาบันราชภัฏรำไพพรรณี สถาบันราชภัฏฉะเชิงเทรา สถาบันราชภัฏเทพสตรี สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา และสถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาลัยเกษตร

6) ภาคตะวันออก ประกอบด้วย สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี สถาบันราชภัฏนครปฐม สถาบันราชภัฏเพชรบุรี และ สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

7) ภาคใต้ ประกอบด้วย สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช สถาบันราชภัฏภูเก็ต สถาบันราชภัฏยะลา สถาบันราชภัฏสงขลา และ สถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี

8) กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย สถาบันราชภัฏธนบุรี สถาบันราชภัฏจันทรเกษม สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา สถาบันราชภัฏพระนคร สถาบันราชภัฏสวนดุสิต และ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา

นักศึกษา

นักศึกษาสถาบันราชภัฏ มี 2 ประเภท คือ

1. นักศึกษาภาคปกติ ซึ่งได้แก่ นักศึกษาที่เรียนในเวลาปกติ ของทางราชการ
2. นักศึกษาภาคนอกเวลา ซึ่งได้แก่ นักศึกษาที่เรียนในเวลานอกราชการ นักศึกษาต่อเนื่อง นักศึกษาสมทบ นักศึกษาโครงการอบรมครู และบุคลากรทางการศึกษาประจำการ และนักศึกษาโครงการจัดการศึกษา สำหรับบุคลากรประจำการ

การจัดการศึกษาให้แก่นักศึกษา ทั้ง 2 ประเภทนี้ ใช้หลักสูตร สาขาวิชา โปรแกรมวิชา บุคลากร วัสดุครุภัณฑ์ และอาคารสถานที่ร่วมกัน

หลักสูตรและสาขาวิชา

สถาบันราชภัฏมีหลักสูตรที่จัดการศึกษา 3 หลักสูตร คือ

1. หลักสูตรอนุปริญญา เป็นหลักสูตรที่จัดการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีใช้เวลาเรียน 2 ปี ตัวบ่อนคือ ผู้จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือระดับ ปวช.
2. หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี เป็นหลักสูตรที่จัดการศึกษาระดับปริญญาตรีใช้เวลาเรียน 4 ปี ตัวบ่อนคือ ผู้จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือระดับ ปวช.
3. หลักสูตรปริญญาตรี 2 ปี เป็นหลักสูตรที่จัดการศึกษาระดับปริญญาตรีใช้เวลาเรียน 2 ปี ตัวบ่อนคือ ผู้จบระดับอนุปริญญา ระดับ ปวท. หรือ ระดับ ปวส.

สาขาวิชาการจัดการศึกษาของสถาบันราชภัฏ คำนึงถึงความต้องการของประเทศโดยรวม เปิดสอนใน 3 สาขาวิชา ด้วยกัน คือ สาขาวิชาการจัดการ สาขาวิทยาศาสตร์ และสาขาวิชาศิลปศาสตร์

สถาบันราชภัฏเป็นสถาบันที่กระจายอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ มีความสัมพันธ์โดยตรงและใกล้ชิดกับท้องถิ่นมาตลอด สามารถปฏิบัติภารกิจตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น พัฒนากฎมัติปัญญาของท้องถิ่น เพิ่มโอกาสทางการ

ศึกษาออกไปสู่ภูมิภาค และมุ่งกระจายอำนาจการบริหารการศึกษา ตามนโยบาย
รัฐบาลให้มีความคล่องตัว มีความอิสระ และประชาชนในท้องถิ่น มีโอกาสมีส่วน
ร่วมในการดำเนินงานของสถาบัน ซึ่งจะเกิดประโยชน์ในการพัฒนาท้องถิ่น ให้มี
ประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น อันจะส่งผลให้ประเทศไทย มีความเจริญรุ่ง
เรืองต่อไป

ภาคผนวก ค.

การบริหารงานในสถาบันราชภัฏ

การบริหารในสถาบันราชภัฏมีเลขาธิการสภาสถาบันราชภัฏสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการของสถาบันราชภัฏ การดำเนินงานสถาบันราชภัฏอยู่ในอำนาจการควบคุมดูแลของคณะกรรมการสภาสถาบันราชภัฏ มีสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ กระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้ดำเนินงาน

รูปแบบการบริหารในสถาบันราชภัฏ จะแตกต่างจากองค์กรอื่น ๆ ที่บริหารแบบราชการ (Bureaucratic) คือ เน้นระดับการบังคับบัญชา และกฎระเบียบขั้นตอนโดยไม่คำนึงถึงบุคคล แต่ในสถาบันราชภัฏนั้น เป็นชุมชนวิชาการ บุคลากรมีความรู้ ความคิด และความสามารถ แตกต่างไปตามสาขาวิชา จึงมีการบริหารแบบเน้นในด้านความสามารถ คือ บริหารงาน โดยไม่เน้นอำนาจอันได้มาจากตำแหน่งทางราชการ แต่เน้นด้านการประสานความคิดในการบริหาร ให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเชิงวิชาการมากขึ้น โดยเป็นที่ยอมรับว่าการตัดสินใจนั้น ต้องให้น้ำหนักแก่ผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญในด้านนั้น ๆ ระเบียบกฎเกณฑ์ เป็นเพียงแนวทางในการปฏิบัติเท่านั้น (สายหยุด จำปาทอง, 2532)

สถาบันราชภัฏ ถือกำเนิดมา เพื่อแก้ปัญหาความขาดแคลนครูเป็นองค์กรทางการศึกษาที่ผูกพันกับสังคม ปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงความต้องการของประชาชนเป็นหลัก บทบาทของสถาบันราชภัฏช่วยสร้างสังคมไทยเป็นเอกลักษณ์ของสถาบันที่แตกต่างจากสถาบันอุดมศึกษาโดยทั่วไป โดยมีเป้าหมาย คือ ปฏิบัติภารกิจให้สังคมอยู่รอดและเจริญรุ่งเรืองขึ้น ช่วยสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมที่ประชาชนใช้ชีวิตอย่างเป็นสุขมากขึ้นกว่าเดิม บทบาทและหน้าที่ของสถาบันราชภัฏขึ้นอยู่กับบุคลากรทุกฝ่ายในสถาบันราชภัฏ ได้แก่ อาจารย์ผู้บริหาร อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา

สถาบันราชภัฏมีลักษณะพื้นฐานแตกต่างจากมหาวิทยาลัยของรัฐ ตรงที่มีที่ตั้งกระจายอยู่ครบทุกภูมิภาค ในอัตราเฉลี่ยสองจังหวัดต่อหนึ่งสถาบัน มีความ

สัมพันธ์โดยตรงและใกล้ชิดกับท้องถิ่นมาโดยตลอด การพัฒนาสถาบันราชภัฏมีแนวทาง คือ สร้างสำนักความรู้ลึกเป็นเจ้าของสถาบัน ให้แก่ชุมชน โดยสถาบันเป็นผู้สอน ชุมชนเป็นผู้คัดเลือกผู้เรียน การเรียนการสอนต้องเกิดผลผลิต และเพื่อพัฒนาท้องถิ่นและชุมชน มีลักษณะเป็นหลักสูตรเฉพาะตัวให้มากที่สุด เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสม เป็นสถาบันที่สร้างและทดสอบทฤษฎีจากการปฏิบัติ

การพัฒนาดังกล่าว ทำให้สถาบันราชภัฏมีความใกล้ชิดกับชุมชน เป็นอย่างมากและมีบทบาทแตกต่างจากบทบาทของมหาวิทยาลัย ที่มีอยู่ก่อนแล้วอย่างชัดเจน สามารถสร้างความเข้าใจและรับใช้ชุมชนได้ สามารถสร้างบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพระต่าง ๆ ให้แก่ชุมชนได้ตรงตามความต้องการอย่างแท้จริง (ศึกษาธิการ, กระทรวง, 2537)

ผู้บริหารที่สำคัญของสถาบันราชภัฏแต่ละสถาบัน มีอธิการบดี 1 คน เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบบริหารงานทั้งปวงของสถาบัน และจะให้มีรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดีคนหนึ่งหรือหลายคนเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่อธิการบดีมอบหมาย นอกจากนี้ยังมี คณบดีและหัวหน้าภาควิชา รับผิดชอบงานในคณะ และในภาควิชาตามลำดับ (พระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ, 2538)

บทบาทของอาจารย์ผู้ทำหน้าที่บริหารในสถาบันราชภัฏมี อธิการบดีทำหน้าที่บริหารกิจการของสถาบันให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ ควบคุมดูแลบุคลากร การเงิน การพัสดุ สถานที่ และทรัพย์สินอื่นของสถาบัน เป็นผู้แทนของสถาบันในกิจการทั่วไป จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการดำเนินงานของสถาบันเพื่อเสนอต่อสภาประจำสถาบัน ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามระเบียบและข้อบังคับของสถาบัน หรือตามที่สภาประจำสถาบันมอบหมาย เป็นภารกิจที่อาจารย์ผู้ทำหน้าที่บริหารจะต้องรับผิดชอบ ควบคุมดูแล แนะนำและแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้ประสบผลสำเร็จ (พระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ, 2538)

การบริหารของสถาบันการศึกษาจะต้องอาศัยผู้บริหาร ที่มีคุณลักษณะความเป็นผู้นำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอธิการบดี จะต้องมีความมุ่งมั่นเพื่อการพัฒนา ซึ่งเป็นปัจจัยหลักของความเจริญรุดหน้าของสถาบัน ที่จะสนองความมุ่งหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และหากรวมเข้ากับความสามารถที่มีเป็นทุนเดิม การพัฒนาสถาบันก็มีโอกาสดำเนินงานอย่างเป็นระบบมากขึ้น อธิการบดีเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดที่จะช่วยให้เกิดเปลี่ยนแปลงในสถาบัน อธิการบดี จะต้องเป็นบุคคลที่มี

การพัฒนาตนเองเพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาสถาบันที่ตนบริหารอยู่ ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การหาเอกสารตำราการศึกษา การศึกษาดูงาน เป็นต้น (สายหยุด จำปาทอง, 2532)

สำหรับรองอธิการบดีเป็นบุคคลสำคัญ ที่จะช่วยผลักดันงานทุกด้านของสถาบันให้ดำเนินไปด้วยดี เพราะรองอธิการบดีเป็นผู้ทำหน้าที่ระดมกำลังทุกฝ่ายในการปฏิบัติงานโดยเฉพาะอาจารย์ นักศึกษา เจ้าหน้าที่ นักการภารโรงให้มาช่วยกันปฏิบัติงาน (การฝึกหัดครู, 2536)

คณบดีเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของคณะ เป็นหัวหน้าสำหรับดูแลการใช้หลักสูตรโปรแกรมวิชาต่าง ๆ ดูแลคุณภาพของการเรียนการสอนประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์ ส่วนภาควิชาจัดเป็นหน่วยงานวิชาการที่สำคัญบทบาทและหน้าที่ของหัวหน้าภาควิชา คือ ควบคุมดูแลการเรียนการสอน รวมทั้งรับผิดชอบงานวิชาการทั้งหมดในภาควิชา แนะนำและแก้ปัญหาในภาควิชา ส่งเสริมให้อาจารย์ในภาควิชามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถาบัน (พระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ, 2538)

บทบาทของอาจารย์สถาบันราชภัฏ คือ การปฏิบัติตามภารกิจที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2538 ที่ระบุไว้ในมาตรา 7 ว่า ให้สถาบันราชภัฏเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์ดังนี้ คือ

1. ให้การศึกษาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง
2. ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม
3. ปรับปรุง ถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี
4. ทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
5. ผลิตครูและส่งเสริมวิทยฐานะครู

(พระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ, 2538)

การพัฒนาของสถาบันราชภัฏ ต้องอาศัยกำลังของบุคลากรในสถาบันเป็นหลัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากอาจารย์ในสาขาวิชาต่าง ๆ ซึ่งจะสามารถมีบทบาทได้โดยตรงในสถาบันราชภัฏนั้น อาจารย์นอกจากทำหน้าที่สอนแล้ว ยังมีอาจารย์ทำหน้าที่บริหาร นับตั้งแต่อธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี และหัวหน้าภาควิชา จึงจำเป็นต้องมีการคัดเลือกอาจารย์ที่ดี เพื่อให้ได้ผู้บริหารที่มีคุณสมบัติของผู้นำที่ดีอย่างแท้จริง

บทบาทของอาจารย์สถาบันราชภัฏในด้านงานบริการชุมชน และสังคมควรมีขอบเขตรวมถึง การอภิปราย ปาฐกถา และรับเชิญเป็นวิทยากรทั้งในและนอกสถาบัน ให้การอบรมแก่ครูประจำการ ร่วมกันจัดกิจกรรมทางวิชาการและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ ให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาของระบบโรงเรียน ให้คำปรึกษาทางวิชาการแก่สถาบันอื่น ๆ และให้ความร่วมมือในการเผยแพร่วิชาการทางวิทยุหรือโทรทัศน์ มีการวิจัยพบว่า อาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาโทและเอกมีผลงานทางวิชาการ เช่น งานนิเทศการสอน งานวิจัย งานแต่งตำรา งานเขียนบทความ งานบริการทางวิชาการแก่สังคม มากกว่าวุฒิปริญญาตรี และอาจารย์ที่มีวุฒิสองได้รับความไว้วางใจให้ทำงานตำแหน่งผู้บริหารเป็นหัวหน้าหน่วยงานที่สนับสนุนส่งเสริมวิชาการมากกว่าอาจารย์ที่มีวุฒิต่ำ อาจารย์ที่มีวุฒิสองจึงทำงานสอนน้อยกว่าอาจารย์ที่มีวุฒิต่ำ และอาจารย์สถาบันราชภัฏมุ่งแต่งานสอน งานนิเทศการสอน ผลงานวิชาการด้านอื่น ๆ ยังมีน้อยมาก อาจารย์ใช้เวลาส่วนใหญ่ในด้านการสอนและเตรียมการสอน ส่วนอาจารย์ผู้ทำหน้าที่บริหารในสถาบันราชภัฏส่วนมากมีวุฒิปริญญาโทและเอก ทำให้มีผลงานทางวิชาการด้านต่าง ๆ น้อย เพราะงานในตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงาน ส่วนใหญ่ต้องทำงานด้านบริการเป็นหลัก (วิจิต ดาราบถ, 2529)

คุณภาพของการศึกษาคือรากฐานอันมั่นคงต่อความเจริญมั่นคงของชาติบ้านเมือง ครูอยู่เบื้องหลังของคนทุกอาชีพแต่ว่าในเส้นทางนั้นครูเป็นกำลังสำคัญที่ผลักดันชีวิตแต่ละชีวิตให้เดินหน้าต่อไป จึงเป็นหน้าที่ของอาจารย์ทุกคนที่จะต้องช่วยกันปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างดีที่สุด อย่างมีคุณค่า สมกับเกียรติภูมิของวิชาชีพที่ต้องเป็นครูของบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษาของท้องถิ่น ในสถานการณ์ที่ ท่าท่ายกล่าวขาน วิพากษ์วิจารณ์จากคนทั้งหลายในจุดยืนและมุมมองที่ต่างกัน นอกจากมุ่งมั่นในภารกิจแล้ว จะต้องหนักแน่น สุขุม มั่นคง มีสติ (นิเชต สุนทรพิทักษ์, 2535)

อาจารย์สถาบันราชภัฏต้องทำหน้าที่อย่างน้อยที่สุด 3 ประการ จึงจะถือว่าเป็นอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาที่สมบูรณ์ คือ ทำหน้าที่สอน ทำหน้าที่วิจัยและบริการทางวิชาการแก่สังคม (สายหยุด จำปาทอง, 2532)

สถาบันอุดมศึกษาต้องการผู้บริหารที่มีทัศนะใหม่มีแนวทางใหม่ มีความเป็นผู้นำสูงส่ง เพื่อที่จะกำหนดเป้าหมายแนวทางการดำเนินงานและนำพาสถาบัน

ไปสู่บทบาทที่มีคุณค่าต่อสังคมและบุคคลอย่างแท้จริง ความเฉลียวฉลาดทันคน ทันเหตุการณ์ ตัดสินใจเร็วและถูกต้อง มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักมองเหตุการณ์ ล่วงหน้าได้ถูกต้อง แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ (ประกอบ คูปรรัตน์, 2530)

สถาบันราชภัฏแตกต่างจากมหาวิทยาลัยอื่น ๆ คือ มหาวิทยาลัยเน้น การวิจัย (Research Oriented) แต่สถาบันราชภัฏจะเน้นการสอน (Teaching Oriented) การสอนของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ จึงต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ เทคนิควิธี บุคลิกลักษณะที่สามารถให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดี มีความ เป็นครูเป็นศิษย์ที่แน่นแฟ้นและเน้นการพัฒนาบุคคล (People Oriented) มากกว่าวิชาการ บทบาทที่อาจารย์ในสถาบันราชภัฏควรปฏิบัติ คือ บทบาทครูจะต้อง เป็นผู้มีความรู้ในเนื้อหาที่จะสอนอย่างสมบูรณ์ กว้างขวาง ลึกซึ้ง และเป็นแหล่ง วิชาการที่นักศึกษาจะหาความรู้ได้ มีบทบาทผู้นำ คือต้องสร้างความเป็นเลิศทาง วิชาการให้กับตนเอง และอาจารย์ควรยึดหลักปฏิบัติ 3 ประการ คือ

1. ต้องสร้าง ความเข้มแข็งและมีชีวิตในทางวิชาการ
2. ไม่ใช้วิธีการทำลายลักษณะเด่นของสถาบัน
3. ต้องเข้าใจบทบาทของอาจารย์ และแสดงบทบาทนั้น ออกมาได้

อย่างเสรี (สายหยุด จำปาทอง, 2532)

การบริหารงานในสถาบันราชภัฏมีอธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชา คณบดี รับผิดชอบในคณะ ในภาควิชา มีหัวหน้าภาควิชา รับผิดชอบ หัวหน้าของอาจารย์ผู้ทำ หน้าที่บริหารแต่ละหน่วยงาน คือ การรับผิดชอบ ดูแล ควบคุม และจัดการให้ บุคลากรของหน่วยงานปฏิบัติงานจนผลงานสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่าง มีประสิทธิภาพ

บทบาทและหน้าที่ของอธิการบดี

1. เป็นหัวหน้าคณาจารย์ ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ในสถาบันเป็น ผู้บังคับบัญชา รับผิดชอบการบริหารงานต่าง ๆ
2. เป็นผู้นำทางวิชาชีพวิชาการ และเป็นตัวแทนของสถาบันในทาง วิชาการ
3. เป็นผู้ประสานงานระหว่างสถาบันกับชุมชน

4. เป็นผู้กำหนดแผน นโยบายและงบประมาณของสถาบัน
5. ทำหน้าที่ที่เลขาธิการสภาสถาบันราชภัฏมอบหมาย ตามพระราชบัญญัติการบริหารข้าราชการพลเรือน และตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

บทบาทและหน้าที่ของรองอธิการบดี

รองอธิการบดีเป็นผู้ที่จะร่วมปฏิบัติงานกับอธิการบดีจะต้องมีคุณลักษณะ เช่นเดียวกับอธิการบดีจึงจะร่วมกันปฏิบัติงานได้อย่างสอดคล้อง กลมกลืนกัน เพื่อผลงานที่จะพัฒนาต่อไป รองอธิการบดีมีหน้าที่ 3 ประการ คือ

1. รับผิดชอบงานตามที่อธิการบดีมอบหมาย
2. รักษาการแทนอธิการบดี กรณีที่ตำแหน่งอธิการบดีว่างลง หรืออธิการบดีไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้

3. เป็นอุปนายกสภาประจำสถาบัน 1 คน ส่วนรองอธิการบดี ท่านอื่น ๆ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง (บุรีรัมย์, 2526) งานของรองอธิการบดีแต่ละสถาบัน โดยมากแบ่งออกเป็น

1. รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร
2. รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
3. รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา
4. รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา
5. มีบางสถาบันที่มีตำแหน่ง รองอธิการบดีฝ่ายกิจการพิเศษเพิ่มขึ้นอีก 1 ตำแหน่ง

ตำแหน่งรองอธิการบดีเป็นตำแหน่งที่มีวาระไม่มีการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบไว้ให้แน่นอน ระบุแต่เพียงว่า ให้รองอธิการบดีทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่อธิการบดีมอบหมาย รองอธิการบดีเป็นผู้ที่ให้โอกาสทุกคนได้แสดงความสามารถได้สะดวกแทนอธิการบดีจึงต้องมีลักษณะพิเศษเฉพาะตัวและเหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมายโดยเฉพาะต้องมีประสบการณ์ ความรู้ ความสามารถในการบริหารงาน และงานบุคคล พร้อมทั้งจะทำงานร่วมกับเพื่อนอาจารย์ทุกคนไม่ยึดติดกับกลุ่มบุคคล (การฝึกหัดครู, 2536)

บทบาทและหน้าที่ของคณบดี

งานสำคัญของคณบดีคือ การส่งเสริมให้คณาจารย์ได้เขียนตำราตลอดจนเอกสารประกอบการเรียน ชุดการสอน วางแผนและทำโครงการพัฒนาทางวิชาการของคณะ จัดประชุม อบรม สัมมนา เพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนในคณะ และมีการเรียกร้อยอย่างเด่นชัดว่า คณบดี ซึ่งเป็นผู้นำทางวิชาการควรมีผลงานทางวิชาการเป็นเครื่องแสดงความรู้ ความสามารถ ผลงานนั้นอาจเป็นการเขียนบทความทางวิชาการ เพื่อเผยแพร่ความรู้แก่ชุมชน ตรงกับภารกิจบริการวิชาการแก่ชุมชน (ประยงค์ กลั่นฤทธิ์, 2523)

คณบดีเป็นผู้บังคับบัญชางานของคณะ มีหน้าที่

1. ตัดสินใจในการดำเนินงานต่าง ๆ ของคณะร่วมมือและประสานงานกับคณะและหน่วยงานอื่น ๆ ในสถาบัน
2. ควบคุม ดูแล การดำเนินงานต่าง ๆ ในคณะ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบวิธี และระเบียบบังคับของสถาบัน
3. ควบคุม ดูแล การใช้หลักสูตรให้ทันสมัยและเกิดประสิทธิผลมากที่สุด รวมทั้งคุณภาพของการเรียน การสอน และผลผลิต
4. รับผิดชอบการพิจารณาความดีความชอบของอาจารย์ในคณะ ในฐานะที่เป็นหัวหน้าคณาจารย์ในคณะ ส่งเสริมและกระตุ้นการปฏิบัติงาน ของบุคลากรในคณะให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับนโยบายของสถาบัน
5. เสนอค่าขอตั้งงบประมาณต่อสถาบัน รวมทั้งควบคุม ดูแลการใช้งบประมาณของคณะ
6. รายงานการปฏิบัติงานต่ออธิการบดีและเป็นผู้แถลงข่าวของคณะ

บทบาทและหน้าที่ของหัวหน้าภาควิชา

อำนาจหน้าที่ของหัวหน้าภาควิชา คือ

1. เป็นผู้ประสานงานระหว่างอาจารย์ในภาควิชา กับผู้บริหารระดับสูงของสถาบัน
2. รับผิดชอบด้านการเรียนการสอน การจัดทำตารางเรียน ตาราง

สอนในภาควิชา รวมทั้งการจัดหาผู้สอนที่มีคุณภาพมาสอนในภาควิชา

3. ควบคุมดูแล ปรับปรุงการใช้หลักสูตร และเนื้อหาของหลักสูตร
4. ประชาสัมพันธ์ผลงานของภาควิชาให้ผู้บริหารทุกระดับทราบ
5. รับผิดชอบการประชุม สัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ
6. ประเมินผลโปรแกรมที่เปิดสอนในภาควิชา ให้คำปรึกษา และ

เสนอแนะในการพัฒนาโปรแกรม

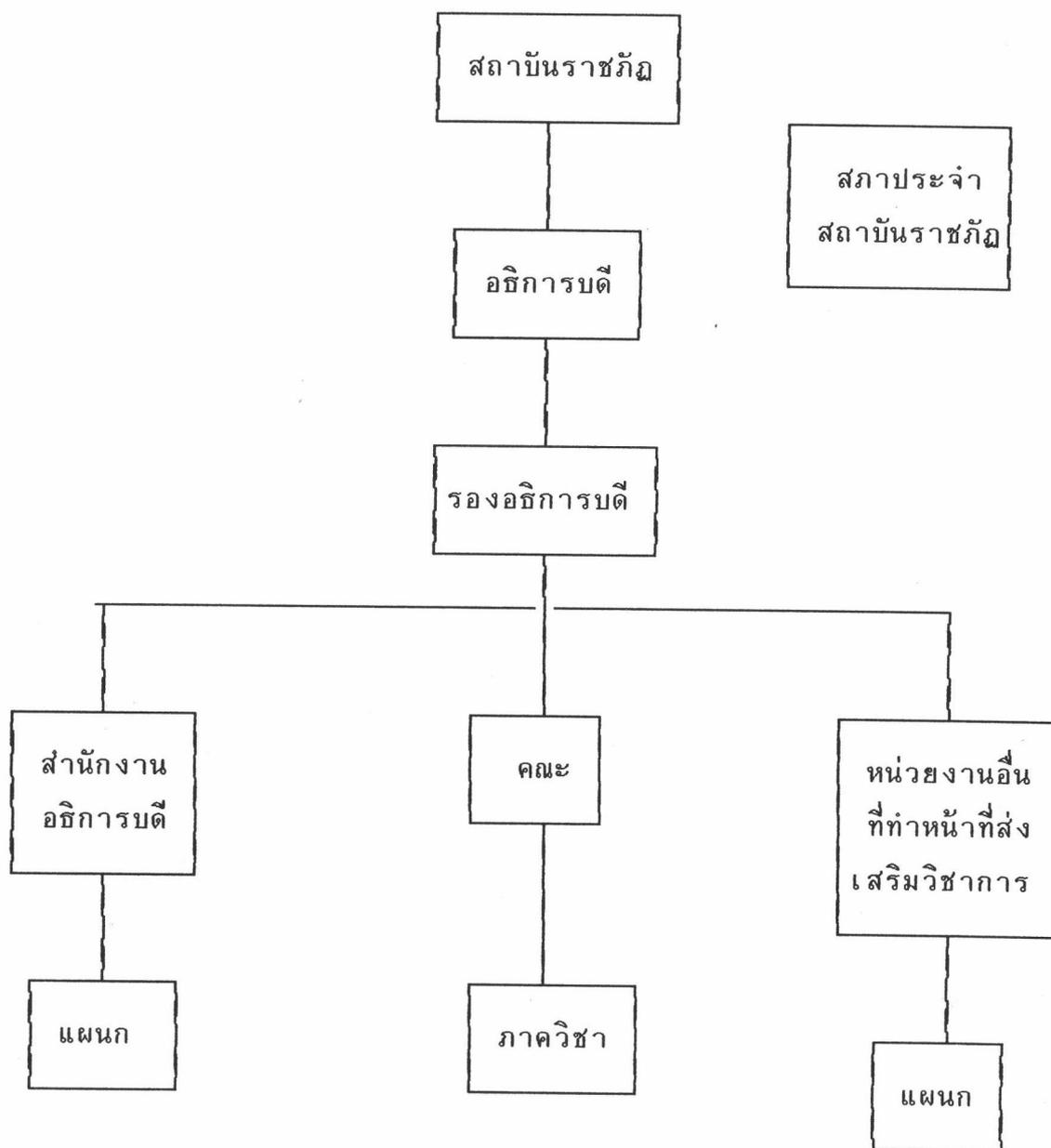
7. พัฒนาความดีความชอบ ประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์
ในภาควิชาต่อคณบดี

8. ส่งเสริมบรรยากาศความเคารพเชื่อถือซึ่งกันและกันในภาควิชา
ปัจจุบันสถาบันราชภัฏจัดการศึกษาในระดับ อนุปริญญา และปริญญาตรี
หลายโปรแกรม วิชาเอกใน 3 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการศึกษา [บัณฑิตที่จบ
สาขาวิชานี้ จะได้รับปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.)] สาขาวิชาวิทยาศาสตร์
[บัณฑิตที่จบสาขาวิชานี้จะได้รับปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.)] และสาขา
วิชา ศิลปศาสตร์ [บัณฑิตที่จบสาขาวิชานี้ จะได้รับปริญญา ศิลปศาสตรบัณฑิต
(ศศ.บ.)]

ในการจัดการศึกษา สถาบันราชภัฏมีคณะที่รับผิดชอบผลิตบัณฑิตอยู่ 6
คณะ คือ

1. คณะครุศาสตร์
2. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
3. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
4. คณะวิทยาการจัดการ
(ทั้ง 4 คณะ เป็นคณะพื้นฐานที่มีอยู่ในสถาบันราชภัฏ ทั้ง 36 แห่ง)
5. คณะเกษตรศาสตร์และอุตสาหกรรม
(ในสถาบันราชภัฏมีเพียง 9 แห่ง)
6. คณะอุตสาหกรรมศึกษา
(มีอยู่ในสถาบันราชภัฏพระนครเพียงแห่งเดียว)

การแบ่งสายงานของสถาบันราชภัฏ

ประวัติผู้เขียน

นางกรรณิการ์ (ตรีสวัสดิชัย) มุลทวี เกิด วันที่ 22 มกราคม พ.ศ.
2495 ที่ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในปีการศึกษา 2516

ปี 2517 ปฏิบัติราชการที่ วิทยาลัยครูสกลนคร

ปี 2523 ปฏิบัติราชการที่ วิทยาลัยครูอุบลราชธานี

ปี 2526 ปฏิบัติราชการที่ วิทยาลัยครูนครปฐม

ปี 2530 ปฏิบัติราชการที่ วิทยาลัยครูเลย

ปี 2531 ปฏิบัติราชการที่ วิทยาลัยครูอุดรธานี

ปี 2533 ปฏิบัติราชการที่ วิทยาลัยครูสวนดุสิต

และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ที่จุฬาลงกรณ์มหา
วิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2535

ปัจจุบันรับราชการที่สถาบันราชภัฏสวนดุสิต อำเภอดุสิต กรุงเทพมหานคร

